

Пелешок Т. С.

студент 2-го курсу

*факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ВІДМІННОСТІ В ПІДГОТОВЦІ АДВОКАТА ТА ПРОКУРОРА ДО УЧАСТІ В СУДОВОМУ ПРОЦЕСІ

Якісна підготовка всіх учасників судового процесу до судового засідання впливає на ефективність судового розгляду та винесення справедливого і обґрунтованого судового рішення в короткі строки, що, у свою чергу, забезпечує дотримання принципу процесуальної економії.

В даний час проблема відмінності в підготовці до участі в судовому процесі досить поширена. Ми бачимо стрімкий розвиток юридичної сфери, так як наша держава взяла стрімкий курс на євроінтеграцію, яка, у свою чергу, потребує нових досвідчених спеціалістів в сфері права.

Почнемо з огляду підготовки адвоката до досудового процесу. В першу чергу, це робота із клієнтом. Підготовка до судового розгляду – це дуже важливий етап, адже необхідно визначитись із завданням, яке вирішується в рамках судового процесу. Для адвоката є важливим досягнути мети клієнта в повній мірі, що залежить від тяжкості кримінального проступку та суті самої суперечки, яка виникла у клієнта.

Наступний етап в підготовці адвоката до засідання – це вивчення справи, оскільки це найголовніша частина будь-якої підготовки до судового процесу. На даному етапі адвокат проводить колосальну роботу з клієнтом. Адвокату потрібно довести до свого довірителя, що він має розповісти усе, для продуктивної роботи, яка сприятиме перемозі в судовому процесі. Юрист, готуючись до судового процесу, має бачити всю картину справи. Найгірше, що може статись під час судового процесу, це коли опонент показує документ, про який ви не знали або клієнт сказав, що це не важливо, а цей документ є ключовим доказом.

Далі відбувається робота (аналіз) законодавства. Так, після вивчення справи адвокат звертається до судової практики та аналізу законодавчої бази, яка стосується даної справи. Часто адвокат аналізує судові рішення судді, який буде розглядати дану справу та спрогнозувати можливі варіанти рішень.

Наступний етап – це аналіз і оцінка доказів. Якщо має місце кримінальна справа, то адвокат повинен ретельно оцінити всі докази, що подані стороною обвинувачення і підтверджують вину підзахисного. Якщо ж має місце цивільна, господарська справа і адвокат представляє позивача, то саме він формує доказовий матеріал справи. Важливу роль має якісна підготовка адвоката до складання позовної заяви.

Черговий етап підготовки – це відпрацювання аргументів, він займає

найважливіше місце у підготовці до судового процесу. Особливо це стосується справ із великим обсягом інформації.

Наступний етап – це вибір тактики та підготовка до дій опонента. Слід підкреслити, що вибір тактики – це важливий аспект всієї підготовки адвоката до судового засідання. Адвокат має визначити черговість подання клопотань, висловлення аргументів на користь позиції клієнта. Слід ставити опоненту питання щодо доказів, які грають на вашу користь, і підкреслюють неправильність дій з боку опонента. При підготовці до дій опонента важливим є аналізування опонента, аналіз справи, акцентування уваги на моментах, на які може надавати опонент під час судового засідання.

Тепер перейдемо до підготовки до судового процесу прокурора. Хотілось би почати з обов'язків прокурора, а саме – забезпечення високої якості публічного (державного) обвинувачення. При підготовці до підтримання публічного обвинувачення в суді прокурор повинен отримати, вивчити, осмислити інформацію, а потім на її основі розробити стратегію і тактику своєї участі у суді: 1) визначити, які методи й тактичні прийоми він застосовуватиме на різних етапах розгляду, при дослідженні яких доказів; 2) передбачити, які ситуації можуть скластися в суді: варіанти перебігу процесу, дії сторони захисту, зміна інформації, що міститься у доказах тощо; 3) вирішити, як він буде діяти у певній типовій, прогнозованій ситуації.

Як відзначає А. Іванов, основною формою підготовки до підтримання публічного обвинувачення є вивчення матеріалів кримінальних проваджень (87,1 %). На думку автора, це є цілком обґрунтованим, адже без досконалого знання справи неможливо предметно брати участь у провадженні справи в суді. Виділяють три види методів вивчення матеріалів кримінального провадження прокурором: 1) ознайомлення зі справою в тій послідовності, в якій вона була оформлена (недолік цього методу полягає в тому, що прокурор потрапляє під вплив версії слідчого, не знаючи формули обвинувачення так як прокурор йде тим шляхом, який пройшов слідчий); 2) ознайомлення з обвинувальним актом, а потім з іншими матеріалами кримінального провадження в послідовності, оформленій слідчим (недоліком цього методу є те, що прокурор психологічно може готуватись до прихильності до доказів, які підтверджують версію обвинувачення, викладену слідчим); 3) ознайомлення зі справою після підготовчого судового засідання (недоліком цього методу є те, що на позицію прокурора може вплинути позиція суду, зменшуючи його ініціативність у судовому провадженні) [1, с. 190]. Тактику підготовки до підтримання публічного обвинувачення можна визначити як систему наукових положень і розробок щодо організації та планування досудового розслідування та судового провадження, визначення поведінки осіб – суб'єктів кримінального провадження, а також прийомів проведення окремих процесуальних дій, спрямованих на збір і дослідження доказів.

Отже, можна зробити висновок, що існують спільні риси у підготовці адвоката і прокурора до судового процесу. В той же час, є суттєві відмінності,

оскільки прокурор працює на інтереси держави і прагне до з'ясування істини, тобто щоб кожен громадян відповідав за те що він зробив. В той же час, адвокат працює в інтересах його клієнта, незважаючи на скоєний клієнтом злочин, оскільки кожна особа має право на захист.

Список використаної літератури:

1. Іванов О. Підготовка до підтримання державного обвинувачення в суді: організаційно-тактичні аспекти. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2014. С. 190-192.

Науковий керівник: доцент, кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» ***Свида Олексій Георгійович***